

СТАНОВИЩЕ

относно конкурса за „доцент“ в област на висше образование: 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина; професионално направление: 6.1 Растениевъдство; научна специалност: Биохимия на растенията, обявен в ДВ брой 36 от 23.04.2024 г.

Кандидат: гл. ас. д-р Аделина Славова Харизанова, от катедра „Физиология на растенията, биохимия и генетика“ при Аграрен университет - Пловдив

Изготвил становището: проф. д-р Малгожата Ян Моецка-Берова от АУ, определена съгласно Заповед № РД-16-807/18.06.2024 г. на Ректора на Аграрен университет – Пловдив за член на научното жури

1. Кратко представяне на кандидата

Аделина Славова Харизанова завършва специалност Растителна защита в АУ - Пловдив през 2006 г. и се дипломира с образователно-квалификационна степен „Магистър“, а през 2017 г. след успешна защита на докторска дисертация на тема: „Проучване върху физиологичния ефект на силиций при хидропонно отглеждане на краставица (*Cucumis sativus* L.)“ придобива ОНС „Доктор“ по Физиология на растенията. През 2017 г. постъпва на работа като асистент към катедра Физиология на растенията и биохимия при АУ – Пловдив (настояща ФРБГ), където продължава до сега нейната професионална реализация.

Същевременно от 2006 г. до сега тя е управител на селскостопанска аптека, а в периода 2009-2010 г. работи като младши специалист в отдел международно сътрудничество в НСРЗ (настояща БАБХ).

От 2018 г. до сега д-р Харизанова е член на редколегията на списание Journal of Central European Agriculture.

Владее английски, немски и руски език.

2. Общо описание на научната продукция

Научната продукция на д-р Харизанова, включваща дисертационния ѝ труд и публикационна дейност покрива изискванията за наукометрични показатели за академична длъжност „доцент“ и съответства на профила на обявения конкурс.

В конкурса за „доцент“ д-р Харизанова участва с обща продукция от 35 труда, групирани по следния начин:

- научни публикации в издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация – 10 броя;
- публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен "доктор" - 1 брой;
- статии и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация – 10 броя;
- статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове – 12 броя;
- студии, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световно известни бази данни с научна информация – 2 броя.

Личното участие на д-р Харизанова в посочените 35 труда се илюстрира с факта, че в 2 е самостоятелен, в 12 - е първи, в 16 - е втори, а в останалите 5 - е трети и следващ автор.

Справката за изпълнението на минималните национални изисквания по чл. 2 „б“, ал. 2, 3 и 5 от ЗРАСРБ на научна област 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина; професионално направление: 6.1 Растениевъдство от гл. ас. д-р Аделина Славова Харизанова формира следните наукометрични показатели:
група А – 50 т.; група В – 146 т.; група Г – 302,83 т. и група Д – 120 т. При изискван минимум от 400 точки за „доцент“, съгласно ППЗРАСРБ, д-р Харизанова доказва 618,83 т., с което надхвърля минималните национални изисквания. От 2017 г. до момента д-р Харизанова участва в 1 международен научен проект, 2 национални проекта и 1 проект, финансиран от АУ – Пловдив.

Разпределението на научната продукция по квартали е следното: 1 публикация в квартал Q1, 1 публикация в квартал Q2, 1 - в квартал Q3 и 16 - в квартал Q4.

3. Преподавателска дейност

Преподавателският стаж на д-р Харизанова до момента възлиза на 7 год. в АУ - Пловдив. Издадената справка за общата ѝ учебна натовареност като преподавател в катедрата, за нуждите на която е обявен този конкурс (лекции, упражнения, извънаудиторна заетост), за периода 2018-2023 г. възлиза на 2548,75 часа. Тя извежда лекции и упражнения с български и чуждестранни студенти от ОКС „Бакалавър“ и „Магистър“ по дисциплините Биохимия на растенията и Ензимология.

4. Научноизследователска дейност

Изследователската дейност и постижения на д-р Харизанова са насочени към разрешаване на научно-приложни проблеми, които могат да бъдат оформени в 5 направления:

➤ изследвания, свързани с проучване ефекта от приложението на силиций при краставици и тиквички, заразени с обикновен паяжинообразуващ акар. Установено е, че листното третиране със силиций оказва положително въздействие върху състоянието на фотосинтетичния апарат, стимулира ензимната антиокислителна защитна система на растенията.

➤ изследвания, свързани с проучване ефекта от приложението на биостимуланти (протеинови хидролизати) в условия на стрес, предизвикан от действието на ниски положителни температури.

Доказано е, че листното приложение на биостимуланта Naturamin WSP при краставични растения, отглеждани в условия на нискотемпературния стрес, подобрява състоянието на клетъчните мембрани, оказва положителен ефект върху водообмена и активира антиокислителната защитна система на растенията.

➤ изследвания, свързани с проучване ефекта от приложението на микроводорасли при растения, отглеждани върху замърсени почви.

Приложението на суспензия от микроводорасли при ечемичени растения, отглеждани върху замърсена с петролни продукти почва, оказва положителен ефект върху физиологичния

статус на растенията чрез подобряване на водообмена и повишаване активността на фотосинтетичния апарат.

➤ изследвания, свързани с проучване ефекта от приложението на биостимуланти върху количеството и качеството на добива при люцерна.

Установено е, че приложението на листните биостимуланти Tecamin Max, Amino Bore, Plantafol и Fertigrain Foliar оказва положителен ефект върху растенията като повишава съдържанието на незаменими аминокиселини и активира ензимите от азотния метаболизъм.

➤ изследвания, свързани с проучване ефекта на предшественика и нивата на азотно торене при кориандър.

Доказано е, че зимната пшеница е по-подходящ предшественик за кориандъра в сравнение със слънчогледа. При торовата норма от 120 kg ha⁻¹ N съдържанието на масло в добива от кориандъра е най-високо.

Приемам изготвената от д-р Харизанова авторска справка за научно-приложните ѝ приноси и начина на тяхното представяне. Те коректно отразяват резултатите от проведените проучвания.

Научните постижения на д-р Харизанова са представени в публикации, в устни доклади (3) и постерни съобщения (16) на национални и международни форуми. Забелязани са общо 30 цитата (реферирани и индексирани в Scopus), като за участие в настоящия конкурс са подбрани 8 от тях. Кандидатката има h фактор 3 (съгласно Scopus).

5. Забележки и препоръки

Нямам забележки и препоръки към кандидата.

6. Заключение

Въз основа на направения анализ на педагогическата, научната и научно-приложната дейност считам, че кандидатът гл. ас. д-р Аделина Славова Харизанова отговаря на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника на Аграрния университет за неговото приложение. От представената справка е видно, че тя е изграден специалист в областта на стреса при растенията, неговото преодоляване и подобряване качеството на растениевъдната продукция, с възможности да обучава студенти, с очертан профил и постигнати научно-приложни приноси.

Това ми дава основание да оценя **ПОЛОЖИТЕЛНО** цялостната ѝ дейност.

Позволявам си да предложа на почитаемото Научно жури също да гласува положително, а Факултетният съвет на Факултета по Агрономство при Аграрен университет – Пловдив да избере кандидата Аделина Славова Харизанова за „доцент” по научната специалност Биохимия на растенията.

Дата: 19.07.2024 г.
гр. Пловдив

ИЗГОТВИЛ СТАНОВИЩЕТО:
(проф. д-р Малгожата Борова)